

שימוש בלייזר לקיום מצוות ברית מילה

לכבוד העורך,

ברצוני להעיר בעזה"י מספר הערות לגבי דבריו החשובים של י. ולפיש
ב"אסיא" נ"ו, עמ' 10-19.

1. אחד המקורות העיקריים לגבי המנהג למול בברזל דווקא, הוא המדרש הגדול: "ונהגו ישראל בסכין..." המדרש שצוטט בעל מקור בלתי ידוע מובא בחומש תורה שלימה לרב מ. כשר וצ"ל (בראשית כ"ב או"ק קי"ד): "ובשפתי כהן על התורה פ' שמות מביא בשם ילקוט (ולפנינו ליתא) "אמר לו הקב"ה לברזל (לכובע הנחושת שהיה על ראשו של גלית) תרכך עצמך שתכנס כך האבן ואעשה לך חלק בקדושה – זו אומיל של מילה וסכין של שחיטה". המדרש גם הובא ב"צאינה וראינה". האדמו"ר מקומארנה בעל "היכל ברכה" מצא רמז למדרש בפסוק באיוב (כח ב) "ברזל מעפר יוקח ואבן יצוק נחושה" טומנין את הערלה בעפר וכו' בשחיטה מכסים את הדם בעפר, והשחיטה והמילה נעשות בברזל – משום המעשה שהיה באבן שחדר את הנחושת!.

מקורות נוספים לחובה למול בברזל בתו"ש שמות ד' או"ק קנ"ג.

2. נוהגים להשתמש בסכין מחודדת משני צידיה בעלת שתי פיות (דרך פקודין מע' ב סי' ל דף לב), ולא כפי הרוצים לחדש להשתמש בסקלפל כירורגי, משום הפסוק "...וחרב פיפיות בידם" (תהלים קמט ו).

3. סך הכל דימום אחר ברית מילה רגילה הוא סיבוך נדיר וקל לטיפול עם גישה מתאימה, לכן אין כל דרישה לדרך חדשה למול תינוק שאיננו בר סיכון גבוה.

4. נושא עיקרי הדורש התייחסות בבואנו לדון על יתרון ברית מילה בלייזר הוא בויתור על שלב מהותי של הברית והוא – פריעה בציפורן.

אין כל חדש בביצוע ברית ללא דימום. כבר נשמעו קולות של התפארות הרחוקים יותר מהמסורת, כמוהל שמבצע "ברית יבש" באמצעות "מגן קלאמפ" אשר מועך הן את עור הערלה והן את עור הפריעה ואת כלי הדם בתוכם. העברת הסכין היא סמלית וממילא אין צורך במציצה בהעדר דם. אם כי התינוק נחשב מהול הלכתית ברור שלא לברית בדיעבד זה התכוונו רבותינו. כמה קשה עמלה הרבנות הראשית להוקיע את התופעה הזאת.

הרמב"ם (פ"ב מהל' מילה ה"ג) כתב וז"ל: "חותכים את כל העור החופה את העטרה עד שתתגלה כל העטרה, ואח"כ פורעים את הקרום הרך

שלמטה מן העור, בצפורן. ומחזירו לכאן ולכאן עד שתראה בשר העטרה".
ובילקוט תהלים (סי' תשכ"ג): "אמר דוד, רבונו של עולם, אני משבחך בכל
איברי ומקיים בהם המצוות... צפרניים לעשות בהן פריעה...".

עור הפריעה הוא זה שגורם לעיקר הדימום והבצקת אחר הברית. הדרך
לנצל את יתרונות הלייזר הוא על ידי אופן מיוחד של מילה ופריעה בבת
אחת וממילא נחסך הצורך בפריעה בציפורן והדימום הנגרם בעקבות כך.
ישנה הסכמה בין הפוסקים שעיקר דין פריעה הוא גילוי העטרה ולכו"ע
מילה ופריעה כאחת כשרה. אך קיימת מחלוקת נוקבת האם קיים קפיידא
לפרוע דווקא בציפורן, בפעולה מוגדרת נפרדת.

אף שרוב רובם של הפוסקים העידו על תוקף המנהג לפרוע בציפורן
וכדברי הבנין ציון: "אך למה נצריך ראייה על אופן קיום המצוה המסורה
בידינו מימות משה רבנו, ומעולם לא פסקה מ"ישראל...".

לעומת זאת הובא רב האי גאון בשו"ת הגאונים (שערי צדק ח"ג שער
ה סי' 1) שכתב שכך נהגו בבבל... וחותרך אותם בבת אחת, שפיר דמי".

האג"מ (יו"ד א סי' קנה) מוצא אף סיוע מהירושלמי שעשו בחתיכה
אחת גם את הפריעה ומצדד להתיר גם לכתחילה; אך בכל אופן הוא איננו
מעדיף את השיטה הזאת. בעוד שפוסק בעל היביע אומר (חלק ז' יו"ד ס"כב)
"...מ"מ טוב לכתחילה שלא לשנות מן המנהג, שאת הפריעה עושים בצפורן
דוקא, ומנהג ישראל תורה הוא... וכן פסק במנחת יצחק (חלק ט סי' ק):
"סו"ד דבדואי אין לשנות מהמקובל לעשות בצפרניים...".

ובפרט שלגבי ניסיון שינוי במיכשור הברית התבטא האג"מ (יו"ד ג סי'
צח): "...איני רוצה להשיב כי יש למנוע כל דבר חדש לכתחילה...".

על כן יש לחשב שבעתיים את המקום של שינוי כלשהו בביצוע ברית
המילה, בין המצוות הבודדות אשר כלל ישראל הק' על כל גווניו מקיימים
במסירות נפש עד עצם היום הזה².

השאלה תישאל לגבי תינוק הלוקה בהמופיליה, לגביו נראה שיש
להעדיף ולנצל את הלייזר לשם מילתו במקום להקדים לברית הכנה על ידי
מתן גורמי קרישה ולמולו באופן המסורתי, משום החשש של זיהום המועבר
בתוצרי הדם.

ד"ר סודי נמיר
גוש קטיף

מקור: אסיא נז-נח, עמ' 207-208 (1996)

2. מפי מו"ר הרב שלמה מילר שליט"א.